

Próbka płwociny

Płwocina jest to śluz odkrztuszany przy kaszlu, pochodzący z płuc lub gardła. Jeśli masz objawy gruźlicy w płucach, kilka próbek płwociny zostanie pobranych i przekazanych do laboratorium. Zostaną następnie zbadane pod mikroskopem w celu stwierdzenia obecności bakterii gruźlicy.

Jeśli badanie mikroskopowe potwierdzi obecność tych bakterii, czyli wynik badania wymazu płwociny w kierunku prątków gruźlicy będzie pozytywny, jest możliwe, że zakażasz innych kaszłąc lub kichając.

Jeśli bakterii nie widać pod mikroskopem, a inne badania wykazały, że masz aktywną gruźlicę, to wynik badania wymazu płwociny w kierunku prątków gruźlicy jest negatywny. To oznacza, że jest mniejsza możliwość przekazania zakażenia innym osobom.

Badanie posiewu

Gdy twoja płwocina jest badana, laboratorium może również przeprowadzić próbę, czy bakterie gruźlicy mogą zostać wyhodowane na jej próbce. Jest to badanie posiewu.

Jeśli istnieje podejrzenie, że masz aktywną gruźlicę w innej części ciała, poza płucami lub gardłem, pobiera się małą próbkę tkanki (czynność ta to biopsja) z części, która może być zakażona lub niewielką ilość komórek albo płynu przy pomocy igły. Próbka zostaje następnie przekazana do laboratorium w celu zbadania, czy zarazki gruźlicy mogą zostać na niej wyhodowane (posiew).

Zarazki gruźlicy rozwijają i mnożą się dość powoli, dlatego badanie posiewu może trwać aż 8 tygodni, zanim będzie możliwe określenie wyniku. Jeśli zostanie u Ciebie stwierdzone aktywne zakażenie gruźlicą pozapłucną, wskazane jest wykonanie badania rentgenowskiego płuc w celu stwierdzenia, czy twoje płuca są wolne od zarazków gruźlicy.

TB Alert

TB Alert jest organizacją charytatywną w Zjednoczonym Królestwie, która stawia sobie za cel rozwijanie świadomości o zagrożeniu gruźlicą w świecie. Wspieramy projekty w Zjednoczonym Królestwie i w krajach rozwijających się, zmierzające do tego, aby jak najwięcej pacjentów miało dostęp do niezbędnych informacji i leczenia. Twoje wsparcie pomoże nam osiągnąć lepszy skutek w walce z gruźlicą i umożliwi uratowanie więcej istnień ludzkich.

Chroń swoją rodzinę i znajomych przed gruźlicą – bierz regularnie wszystkie przepisane leki przeciwgruźlicze

Pamiętaj pielęgniarka poradni przeciwgruźliczej chce ci pomóc i służyć radą w trakcie całego cyklu leczenia. Jeśli kuracja spowoduje złe samopoczucie lub będziesz miał jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące przyjmowanych leków, skontaktuj się z twoją pielęgniarką w przychodni przeciwgruźliczej.

Twoja pielęgniarka poradni przeciwgruźliczej:

Twój lekarz w szpitalu:

Nr telefonu:

E mail:

TB Alert jest organizacją charytatywną, która stawia sobie za cel rozwijanie świadomości o zagrożeniu gruźlicą w Zjednoczonym Królestwie i wspieranie publicznej służby zdrowia szeroką informacją dla pacjentów. Wspieramy projekty w krajach rozwijających się skierowane na prawidłowe leczenie wszystkich dotkniętych tą chorobą. Twoje wsparcie pomoże nam osiągnąć lepszy skutek w walce z gruźlicą i umożliwi uratowanie więcej istnień ludzkich.

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
Tel: 01273 234030

Aby uzyskać więcej informacji lub dodatkowe egzemplarze ulotki prosimy o kontakt: 01273 234 770 (w godzinach urzędowania)

Darowizny lub pomoc wolontariuszy **TB Alert**, prosimy o kontakt 01273 234 784 (w godzinach urzędowania)

Zapraszamy na stronę www.tbalert.org

Celem informacji podanych w niniejszej ulotce, dotyczących leczenia gruźlicy, nie jest zastąpienie wiedzy, kompetencji, umiejętności i opinii pielęgniarki/lekarza poradni przeciwgruźliczej lub innych pracowników służby zdrowia. Żadne informacje w niej podane nie są przeznaczone do wykorzystania przy podejmowaniu decyzji dotyczących leczenia. Pytania i wątpliwości dotyczące twojego leczenia należy kierować do pracownika służby zdrowia.

Originalne opracowanie North West London TB Network

Gruźlica (TB) i jej rozpoznanie

el lub
iększone kas
ączka!! Silne
ek mas
w Gorączka!! Silne pocenie w Gorączka!!
ne pocenie
szel lub
kaszlu Go
iększon
lem lub b
Z kaszlem lub bez kaszlu Powiększone kaszlem lub bez kaszlu
ączka!! Gorączka!! Gorączka!! Powiększone kaszlem lub bez kaszlu
Spadek wagi ciała Gorączka!! Spadek wagi ciała Gorączka!!
ączka!! Silne pocenie się w nocy Kaszel lub brak kaszlu Gorączka!!
kaszlem lub bez kaszlu Powiększone kaszlem lub bez kaszlu
Gorączka!! Spadek masy ciała Gorączka!!
Silne pocenie się w nocy Kaszel lub brak kaszlu Gorączka!!
kaszlem lub bez kaszlu Powiększone kaszlem lub bez kaszlu
Gorączka!! Gorączka!! Gorączka!! Silne pocenie się w nocy
Z kaszlem lub bez kaszlu Powiększone kaszlem lub bez kaszlu
Silne pocenie się w nocy Kaszel lub brak kaszlu Gorączka!!

Czym jest gruźlica?

Gruźlica (TB) jest zakażeniem bakteryjnym najczęściej występującym w płucach, choć może objawiać się w innych częściach ciała. Jest to tzw. aktywna postać gruźlicy. Aktywna gruźlica jest uleczalna drogą kuracji lekowej trwającej co najmniej sześć miesięcy. Tylko gruźlica płuc lub gardła może być zakaźna, a większość chorych przestaje zakażać otoczenie w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia kuracji.

Człowiek może mieć również gruźlicę utajoną lub zakażenie gruźlicze. To oznacza, że dana osoba jest nosicielem zarazków, lecz jej organizm kontroluje ich rozwój i nie dochodzi do złego samopoczucia. Osoby z gruźlicą utajoną nie mają żadnych objawów, ani nie przekazują zakażenia innym.

Jak dochodzi do zakażenia?

Gdy osoba z gruźlicą płuc lub gardła kaszle albo kicha, zarazki mogą się przedostawać do innych osób drogą kropelkową z wdychanym powietrzem. Najbardziej narażone na zakażenie tą chorobą są osoby, które spędzały bardzo dużo czasu z osobą zakażoną (zwykle są to może być partner lub inne osoby razem mieszkające lub rzadziej, osoby razem pracujące). Gruźlica nie rozprzestrzenia się przy pluciu lub używaniu tych samych przedmiotów.

Jakie są objawy gruźlicy?

Najbardziej powszechne objawy gruźlicy płuc:

- ⊙ **Kaszel trwający dłużej niż trzy tygodnie.** Zwykle początkowo jest to suchy drażniący kaszel, który może nie różnić się od kaszlu przy infekcji dróg oddechowych. Kaszel przy zakażeniu gruźlicą trwa tygodniami lub miesiącami, stając się coraz bardziej uciążliwym.
- ⊙ **Utrata masy ciała bez wyraźnego powodu.**
- ⊙ **Gorączka i silne nocne poty.** Gorączka towarzysząca chorobie często występuje w nocy, wywołując silne pocenie się, nawet tak intensywne, że może być konieczna wymiana pościeli w środku nocy.
- ⊙ **Uzucie ogólnego, nie dającego się wytłumaczyć, zmęczenia i złe samopoczucie.**
- ⊙ **Brak apetytu.**

Powyższe objawy mogą być również symptomami innych problemów.

Co należy zrobić?

Jeśli masz trzy lub więcej powyższych objawów, udaj się do lekarza pierwszego kontaktu (GP) (choć każdy z objawów może oznaczać inną chorobę, to i tak należy pójść do lekarza). Jeśli będzie podejrzenie gruźlicy, zostaniesz skierowany do poradni przychodni chorób płuc lub przeciwgruźliczej w celu przeprowadzenia badań.

Jeśli w kręgu twoich znajomych jest osoba z aktywną gruźlicą, lekarz będzie chciał dowiedzieć się od niej z kim spędzała wspólnie dużo czasu. Odpowiednia komórka służby zdrowia skontaktuje się z każdym, kto mógł się zarazić, w celu zaproszenia tych osób na badania.

Przeprowadzane są następujące badania:

Próba tuberkulinowa Mantoux

Jest to badanie skóry, które może wykazać, czy twój organizm był kiedykolwiek narażony na bakterie gruźlicy. Mogło to mieć miejsce przy szczepieniu przeciwgruźliczym (wtedy podawana jest bezpieczna forma tych zarazków) lub przez zakażenie prątkami wdychanym powietrzem. Badanie to nazywa się próbą tuberkulinową Mantoux i polega na wstrzyknięciu niewielkiej ilości tuberkuliny bezpośrednio do wierzchniej warstwy skóry niewielką igłą. Możesz odczuwać lekkie pieczenie, które długo nie dokuca. Wynik odczytuje się po 2-3 dniach.

Przy pozytywnym wyniku, pojawi się czerwony obrzęk. Nie należy nakładać na to miejsce plastra, nie drapać go, nie pocierać ani nie smarować jakimkolwiek olejkami, kremem lub kosmetykiem. Miejsce to można myć w zwykły sposób wodą i mydłem. Zaczerwienienie i rozmiar obrzęku mogą mieć różne nasilenie. Lekarz lub pielęgniarka w przychodni zapoznają się z próbą i wyjaśnia ci jej wyniki.

Co oznacza pozytywny wynik badania skóry?

Pozytywny wynik badania skóry może oznaczać kilka rzeczy: Jeśli byłeś szczepiony przeciwko gruźlicy, to pewna reakcja jest spodziewana i jest to normalne. Możesz mieć gruźlicę utajoną. Prawdopodobnie zostaniesz skierowany na badanie krwi w celu potwierdzenia utajonej infekcji. Możesz też mieć aktywną gruźlicę i będą konieczne dalsze badania zlecone przez lekarza.

Co oznacza negatywny wynik badania skóry?

Oznacza, że prawdopodobnie nie byłeś narażony na zarazki gruźlicy w przeszłości. Ale to może również oznaczać, że badanie przeprowadzono za wcześnie, lub że twój organizm nie zareagował na próbę.

Może będzie konieczne powtórzenie badania po 6 tygodniach. Negatywny wynik nie zawsze oznacza, że nie masz gruźlicy.

Jeśli nie masz gruźlicy, ale uważa się że przebywałeś w środowisku podwyższonego ryzyka ze względu na swoje miejsce zamieszkania lub pracy, może być ci zaproponowane szczepienie przeciwgruźlicze. Jeśli masz obniżoną obronę immunologiczną (jak np. osoby z HIV lub pacjenci po przeszczepach), szczepienie to nie zostanie ci zaproponowane, ze względu na zbyt duże ryzyko związane z podaniem żywej szczepionki.

Badanie krwi

Istnieje specjalne badanie krwi na gruźlicę. Jeśli badanie skóry było pozytywne oraz miałeś kontakt z osobą zarażoną gruźlicą (ale jeszcze nie wystąpiły u ciebie żadne objawy), możesz zostać skierowany na to badanie, w celu wykrycia ewentualnej gruźlicy utajonej. Jeśli wynik badania krwi będzie pozytywny, dalsze badania mogą być konieczne w celu sprawdzenia, czy nie masz aktywnej gruźlicy.

Osoby z gruźlicą utajoną poniżej 35 roku życia mogą zostać skierowane na leczenie trwające od trzech do sześciu miesięcy. Osobom powyżej 35 roku życia i nie zarażonym wirusem HIV nie zostanie zaproponowane leczenie, ze względu na wyższe ryzyko uszkodzenia wątroby lekami przeciwgruźliczymi. Osobom zakażonym HIV zawsze proponuje się leczenie, bez względu na wiek, gdyż ukryta gruźlica może łatwiej zostać aktywowana, przyczyniając się do szybszego rozwoju choroby HIV.

Rentgen klatki piersiowej

Jeśli masz objawy gruźlicy, zostaniesz skierowany na prześwietlenie klatki piersiowej. Lekarze będą mogli stwierdzić, czy masz, lub kiedykolwiek miałeś, gruźlicę płucną.